

Posvet o ravnanju ob najdbi mrtvih prostoživečih živali

12.6.2026 - | gov.si

Na pobudo Inšpektorata Republike Slovenije za naravne vire in prostor (IRSNVP) so se v ponedeljek, 8. junija, predstavniki IRSNVP, Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije ter Nacionalnega veterinarskega inštituta Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani zbrali na strokovnem posvetu o ravnanju ob najdbi mrtvih prostoživečih živali v naravi.

Namen posveta je bil pregled dosedanjih izkušenj pri obravnavi tovrstnih primerov ter okrepiti sodelovanje med institucijami, ki so vključene v postopke ugotavljanja vzrokov pogina in nadaljnega ukrepanja. Udeleženci so se strinjali, da so za učinkovito obravnavo posameznih primerov ključni pravočasno obveščanje, dobra medsebojna koordinacija in jasen pretok informacij.

Pobuda za posvet je nastala na podlagi izkušenj inšpektorjev za naravo in vode IRSNVP pri delu na terenu. Čeprav najdbe poginulih zavarovanih prostoživečih živali niso pogoste, se v teh primerih zahtevajo hitro in strokovno ukrepanje. Prve informacije s terena so pogosto odločilne za ugotavljanje vzroka pogina, zavarovanje morebitnih dokazov ter nadaljnjo strokovno in pravno obravnavo, še posebej ko gre za sum kaznivega dejanja.

Predstavniki IRSNVP je poudaril, da so za nadzor nad spoštovanjem Zakona o ohranjanju narave in podzakonskih aktov, sprejetih na njegovi podlagi, pristojni inšpektorji za naravo, ki delujejo v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za naravne vire in prostor, medtem ko se drugi inšpekcijski organi vključujejo le v okviru svojih zakonskih pristojnosti. Izpostavil je, da je nezakonit lov zavarovanih živalskih vrst prekršek, za katerega so pristojni inšpektorji za naravo. Ker se dokazni standardi v inšpekcijskih in sodnih postopkih nenehno zvišujejo, je po njegovem mnenju pri vsaki najdbi mrtve zavarovane prostoživeče živali smiselno zagotoviti obdukcijo, ki omogoča strokovno ugotavljanje vzroka pogina, izključi sum na kužne bolezni in zagotovi ustrezne dokaze za nadaljnje postopke.

Posebna pozornost je bila namenjena postopkom obveščanja in ravnanja ob najdbi mrtvih prostoživečih živali ter možnostim za njihovo nadaljnje izboljšanje. Udeleženci so izpostavili pomen skupnega razumevanja postopkov in usklajenega delovanja vseh pristojnih služb.

Koga obvestiti ob najdbi trupla prostoživeče živali

Ob najdbi trupla prostoživeče živali naj najditelj, inšpektor ali druga oseba o tem čim prej obvesti Regijski center za obveščanje na številko 112. To je najprimernejša prva kontaktna točka, saj center prejete informacije posreduje pristojnim službam ter poskrbi za usklajeno in pravočasno ukrepanje. Obveščanje je še posebej pomembno v primerih, ko obstaja sum na kužno bolezen, kaznivo dejanje ali druge neobičajne okoliščine pogina živali.

Vloga Veterinarsko higienske službe (VHS)

Predstavniki Nacionalnega veterinarskega inštituta so poudarili pomen hitrega odziva na terenu in pravočasne dostave trupla v strokovno obravnavo, saj to pomembno vpliva na možnost ugotavljanja vzroka pogina. Ob tem so pojasnili, da lahko inšpektor v primeru najdbe mrtve prostoživeče živali tudi sam kontaktira Veterinarsko higiensko službo (VHS) ter izpolni ustrezen obrazec za sprejem

trupla. Na obrazcu je treba navesti, da je truplo namenjeno za obdukcijo, kdo ga pošilja ter priložiti spremni dopis z informacijami o najdbi in vprašanji za patologa.

Protokol sodelovanj pri obravnavi pogina prostoživečih živali

Predstavniki Nacionalnega veterinarskega inštituta so pojasnili, da imajo s Policijo že vzpostavljen protokol sodelovanja pri obravnavi primerov pogina prostoživečih živali. Dogovorjeno je bilo, da bodo protokol posredovali tudi Inšpektoratu Republike Slovenije za naravne vire in prostor, ki ga bo pregledal ter po potrebi predlagal dopolnitve oziroma izboljšave. Cilj je zagotoviti čim bolj usklajeno in učinkovito ukrepanje vseh pristojnih služb. Za uspešno ugotavljanje vzroka pogina so zelo pomembni tudi podatki o kraju najdbe, okoliščinah dogodka, vremenskih razmerah, temperaturi in vlagi v času najdbe ter druga razpoložljiva dejstva. Zaželeno je tudi ustrezna fotografska dokumentacija.

Predstavniki Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije so izrazili pripravljenost za sodelovanje pri določanju vrst ptic, kadar identifikacija na terenu ni enostavna. Takšna strokovna podpora pomembno prispeva k pravilni obravnavi posameznih primerov.

Udeleženci so se ob koncu posveta strinjali, da bodo tudi v prihodnje nadaljevali sodelovanje in izmenjavo strokovnih izkušenj.

<https://www.gov.si/novice/2026-06-11-posvet-o-ravnanju-ob-najdbi-mrtvih-prostozivecih-zivali>